

DANUBIUS

WORKING
PAPERS

Family and School are Determinant Factors in the Formation of the Human Personality

Cristina Lupu¹

Abstract: The literature defines personality as the systemic, particularly complex set of programs, deep structures, features, and their organization in terms of the concrete person, focusing on the uniqueness, originality and stability that distinguishes the individual from others. In a general sense, the personality names the human being, in a social and cultural context, being always unique and original, as it starts from a singular hereditary dowry. Each individual is born with a human potential, which is capitalized and developed gradually, in the light of socialization and enculturation. According to the anthropological meaning, the personality represents a bio-socio-cultural entity, being analyzed the living human being, concretely, as a whole; from a biological point of view, the personality is oriented towards the human being who knows, acts, transforms the world and himself; the axiological perspective defines the personality as a product, a producer of values.

Keywords: education; family; school; school; personality

Introducere

Educația reprezintă unul din factorii care, în contextul teoriei triplei determinări, aduce o contribuție specifică importantă în formarea și dezvoltarea personalității, în interacțiune cu ceilalți doi factori: ereditatea și mediul. Dezvoltarea psihică este rezultatul interacțiunii dintre factorii interni și cei externi. Astfel, educația deține rolul conducător, datorită specificului acțiunii sale, care se manifestă mijlocit și nemijlocit, prin intermediul celorlalți doi factori. Acest rol se justifică, în primul

¹ Student, Faculty of Communication and International Relations, Specialization Psychology, Danubius University of Galati, Romania, Address: 3 Galati Blvd., 800654 Galati, Romania, Corresponding author: lupu.cristina09@yahoo.com.

rând, prin aceea că educația creează ea însăși premisele eficienței, prin elaborarea unor condiții interne favorabile. **Educația care se desfășoară în cadrul școlii** și este cel mai important factor al dezvoltării personalității umane, are rolul de a corecta ceea ce este negativ în personalitatea elevului, dezvoltând atât latura intelectuală, cât și latura caracterială, morală și estetică. Școala nu formează doar specialiști, ci formează oameni, iar pentru a forma oameni, este eminent important ca toți factorii educaționali să contribuie într-o manieră eficientă și constructivă, în vederea colaborării și completării reciproce.

Educația contribuie la îmbogățirea experienței în mod organizat, insistând asupra unei corelații optime între aspectul informativ și cel formativ. Educația nu numai că oferă ceea ce urmează a fi asimilat, dar se preocupă și de modul în care este asimilat, de conștientizarea necesității de a învinge anumite obstacole. Școala este determinantă în formarea personalității umane, întrucât creează un climat educațional favorabil, cu valențe educative puternice, formarea și instruirea colectivului de elevi fiind un exemplu concludent în acest sens. Intrarea în școală va influența, în mod categoric, devenirea copilului, adaptarea la noile împrejurări având un impact puternic asupra personalității copilului, atât în privința organizării interioare, cât și în conduita externă.

“Pe plan interior, datorită dezvoltării gândirii logice, capacității de judecată și raționament, se pun bazele concepției despre lume și viață. Datorită instalării unor trăsături de caracter, personalitatea școlarului înclină spre atitudini mai mature și manifestări mai controlate” (Chelaru, 2009, p. 34). Diversitatea temperamentală este esențială, întrucât se pot distinge atât copiii vioi, expansivi, comunicativi, cât și cei solitari, lenți. Pe parcursul lecției, elevii volubili, expansivi, doresc în permanență să se implice în activitățile întreprinse în sala de curs, indiferent dacă stăpânesc subiectul în discuție, în timp ce elevii retrași, chiar dacă dețin răspunsurile corecte, aleg să tacă, neexprimându-și dorința de a se afișa.

Atitudinea caracterială este, de asemenea, importantă, întrucât asigură reglarea activității și relațiilor școlarului mic cu ceilalți colegi. Intervențiile din cadrul școlii dezvoltă abilități precum sârguința, perseverența, punctualitatea, determinând elevii să se realizeze profesional. “Contactul școlarilor mici cu literatura, cu eroii diferitelor povestiri, le dă acces la multe exemple și modele de viață. Ei încearcă să transpună în conduita lor câte ceva din spiritul de întraajutorare și răspundere al exemplelor întâlnite. Personalitatea școlarului mic se distinge și prin modul cum se manifestă el în planul relațiilor cu ceilalți. Activitățile din grădiniță au contribuit mult la

socializarea copilului. În școală, continuă să se dezvolte contactele sociale dintre copii, se amplifică nevoia copilului de a se afla în colectivitate, de a stabili relații interpersonale cu cei de o vârstă” (Chelaru, 2009, p. 35). Trăsăturile de personalitate care se formează în acest cadru academic sunt: onestitatea, simțul adevărului și al dreptății, simțul onoarei și al demnității personale.

Educabilitatea, sub aspect funcțional-evolutiv, oglindește capacitatea psihicului uman de a prelucra datele, din punct de vedere informațional și structural, sub influența agenților sociali și educaționali.

Această abilitate de a putea fi educat în cadrul școlii este edificatoare în formarea personalității. Sub influența agenților socio-educaționali, “homo educandus” (omul care se educă) se rafinează structural și informațional, transformându-se, treptat, într-o ființă umană cu personalitate, individualizat prin limbaj articulat, gândire logică, intenționalitate, afectivitate superioară și voință, deosebindu-se, categoric, de animal. Educabilitatea este o legitate și un fenomen specific uman, ce nu-și extinde sfera de aplicabilitate la animal. “Analiza managerială a fenomenului educației presupune înțelegerea și valorificarea deplină a funcției sociale, care are o pondere specifică în desfășurarea procesului de formare a personalității umane.

Această funcție cu pondere specifică este funcția culturală. Prin valorile spirituale promovate din toate domeniile – artă, știință, tehnică, morală, economie, religie etc. – ea asigură implicit realizarea funcției politice și a funcției economice, în sens superior pedagogic” (Cristea, 1996). Activitatea educativă desfășurată în școli are menirea de a perfecționa, ameliora și corecta, valorificând potențialul existent, prin acțiuni bazate pe resursele și pe necesitățile interne ale sistemului educațional.

Așadar, educația reprezintă un ansamblu de acțiuni și influențe fundamentate științific, utilizate conștient în direcția procesului de formare a copilului ca personalitate. Educația începe din prima zi de existență a copilului și se continuă toată viața, educatorul având un rol edificator în modelarea personalității viitorului adult, prin obiective pedagogice complexe, atent stabilite, solicitându-l pe acesta la desăvârșirea de sine.

References

- Chelaru, Daniela (2009). *Pași spre perfecționare/ Steps to improvement*. Galati: Ed. Alma Print.
- Cristea, Sorin (1996). *Pedagogie generală. Managementul educației/ General pedagogy. Education management*. Bucharest: Ed. Didactică și Pedagogică.
- Maslow, Abraham Harold (2013). *Motivație și personalitate/ Motivation and personality*. Bucharest: Ed. Trei.
- Țuțu, Mihaela, Corina (2007). *Psihologia personalității/ Personality psychology*. Bucharest: Ed. Fundației Române de Mâine.